

Data Wydania

02/02/2019

ANGIELSKI W NAUCE: **SPOSÓB NA DOBRA PUBLIKACJĘ**

AUTORSTWA DRA JERRY'EGO CARR-BRIONA

ecorrector
for scientists by scientists

1. WSTĘP

JEŚLI ANGIELSKI NIE JEST TWOIM JĘZYKIEM OJCZYSTYM, PISANIE TEKSTÓW NAUKOWYCH W TYM JĘZYKU MOŻE OKAZAĆ SIĘ NIE LADA WYZWANIEM.

Aby przekaz tekstu był jasny, a artykuł czy sprawozdanie wyglądało profesjonalnie, nie można pominąć etapu korekty native speakera. Moje doświadczenie korektora wskazuje, że autor może podjąć kilka kroków ku opracowaniu lepszej publikacji jeszcze przed edycją tekstu. Im mniej błędów na etapie przygotowania

tekstu, tym sprawniej przebiega późniejsza korekta i spada prawdopodobieństwo wprowadzenia przypadkowych zmian znaczenia tekstu. Mam nadzieję, że uwagi zawarte w tym przewodniku pomogą w rozplanowaniu procesu pisania, przyjęciu odpowiedniego stylu i uniknięcia najczęstszych błędów.

2. ZANIM ZACZNIESZ PISAĆ

1. Sprawdź, czy wykonane zostały wszystkie eksperymenty niezbędne do poparcia tezy. Zanim cokolwiek zrobisz, upewnij się, że w twojej pracy nie ma braków. Łatwo przeoczyć eksperymenty kontrolne albo pełen opis substancji chemicznych czy biochemicznych. Lepiej opracować je już teraz niż poczekać, aż recenzent wytknie takie niedociągnięcie.

2. Zdecyduj, co ma być ujęte w artykule, a co nie musi tam być. Może się okazać, że trzeba pominąć pewne wyniki, gdyż nie wiążą się z postawioną tezą.

3. Trzeba uważnie przeczytać „Instrukcje dla autorów” zamieszczone przez czasopismo, w którym chcesz opublikować swój tekst. Warto spojrzeć też na kilka opublikowanych tam artykułów z dziedziny, aby sprawdzić stosowanie tych wytycznych w praktyce. Przestrzegaj wskazanego w instrukcjach formatu i zasad przygotowania tekstu, zwłaszcza w zakresie długości artykułu, abstraktu, itd.

4. Określ, które sekcje znajdą się w twoim artykule. Standardowy tekst publikacji zbudowany jest z następujących sekcji: abstrakt, wstęp, metody badawcze, wyniki, dyskusja, wnioski, bibliografia i załączniki/wykresy. Ostateczna struktura zależy jednak od typu artykułu oraz zamierzonego miejsca publikacji.

5. To także moment na wybranie i ustawienie opcji językowej dla całego dokumentu, tj. normy brytyjskiej lub amerykańskiej. Jako korektor często spotykam się z dokumentami, w których ustawienia języka zmieniają się w trakcie. W związku z czym wyrażenie „...the successful modelling of a novel, coloured carotenoid-protein complex” (UK) w abstrakcie nagle staje się „...the successful modeling of a novel, colored carotenoid-protein complex” (US) we wnioskach. Koniecznie trzeba wybrać jedną z nich i konsekwentnie stosować. Na marginesie, jeśli piszesz do czasopisma publikowanego w Australii czy Nowej Zelandii, tamtejsza odmiana angielskiego jest niemal identyczna z tą w Wielkiej Brytanii.

3. WSKAZÓWKI STYLISTYCZNE

Pisz w sposób przystępny i bezpośredni. Bardzo łatwo można się zgubić w długich zdaniach wielokrotnie złożonych. Mogą być zupełnie zrozumiałe w twoim języku ojczystym, ale przełożone na angielski stają się niejasne.

Na przykład:

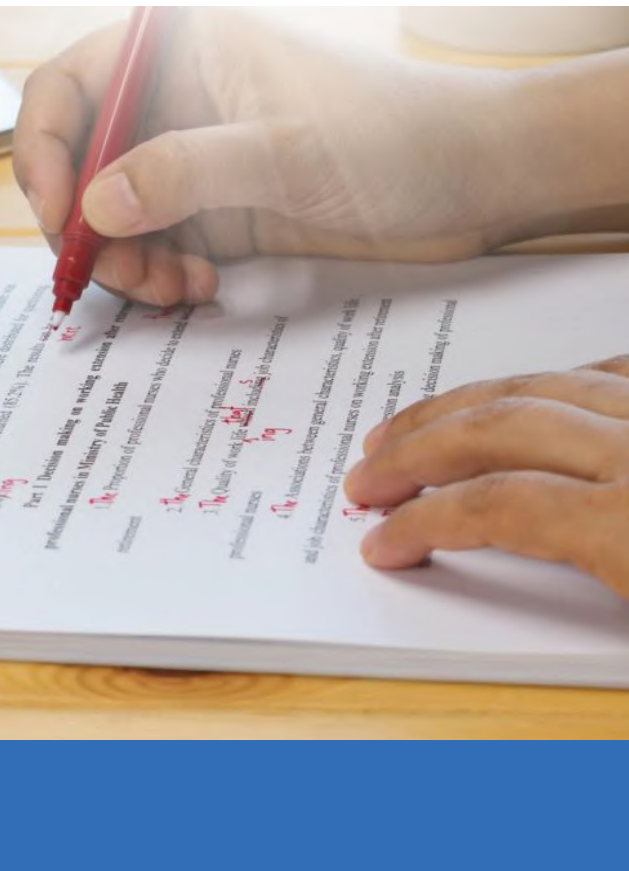
- ✓ „The protein/ligand complex isolated by the microcentrifugation procedure and subjected to the stability protocol was bound using the coupling catalyst to the second ligand isolated by HPLC, giving a substance of lesser stability than was found in its previous state prior to the process”.

Korektor jest w tym momencie skonsternowany: zgaduje, że słowo „substancja” dotyczy „the protein/ligand complex”. Nie może jednak wykluczyć możliwości, że chodzi o „second ligand”. Idąc dalej, słowo „proces” może odnosić się do „microcentrifugation”, „the stability protocol”, „the binding” lub „HPLC”. Czy „HPLC” wiąże się z „protein/ligand complex” czy tylko „second ligand”? Po kilkunastu podobnie niejasnych zdaniach korektor jest skołowany i ma chęć odrzucić pracę.

Podziel takie zdania na dwa lub trzy krótsze i upewnij się, że wyrazy takie jak „substancja” czy „proces” mają jasne punkty odniesienia. Jeśli mowa o więcej niż jednym związku, można je ponumerować (np. complex 1, complex 2). Warto też rozwinąć myśl przy pomocy „i.e.”, jeśli znaczenie nie jest do końca jasne. Czytelniejsza wersja powyższego zdania może brzmieć następująco:

- ✓ „Protein/ligand complex 1, which had previously been isolated by the microcentrifugation procedure, was bound using the coupling catalyst to a second ligand, giving protein/ligand complex 2. The second ligand had been isolated by HPLC prior to the coupling. Both complex 1 and complex 2 were subjected to the stability protocol, the former being found to be more stable”.

Z drugiej strony, pisanie wyłącznie krótkimi zdaniami może brzmieć nieco dziecinnie. Jest więcej sposobów na ich połączenie niż za pomocą „and”. Łączniki takie jak „but”, „yet” czy „while” są bardzo przydatne przy porównywaniu dwóch kwestii. Dla przykładu, poniższy fragment składa się ze zbyt wielu krótkich zdań:

- ✓ „The protecting groups underwent hydrolysis in the presence of dilute hydrochloric acid. Attempts to hydrolyse under basic conditions with sodium hydroxide were unsuccessful. Under these conditions decomposition occurred”.

Można te myśli ująć następująco:

- ✓ „The protecting groups underwent hydrolysis in the presence of dilute hydrochloric acid, while attempts to hydrolyse under basic conditions were unsuccessful because decomposition occurred”.

Zasadnicza część artykułu zawierająca metody badawcze i wyniki powinna być napisana w czasie przeszłym. Unikaj przekaskiwania między czasem terażniejszym a przeszłym w trakcie tego samego opisu:

- ✓ „The resulting mixture was centrifuged at 15,000 g in order to remove unwanted solids. This gives a largely clear peptide solution. The peptide was further purified by preparative reversed-phase HPLC”.

W powyższym przykładzie „gives” powinno być zamienione na „gave”.

We wstępie można użyć czasu terażniejszego do omówienia ustalonych faktów lub niepodważalnych teorii, np. „Proteins are often purified by ion-exchange chromatography”. Jednak, jeśli są kontrowersje wśród badawczy w związku z danym zagadnieniem, lepiej użyć czasu przeszłego, np. „Whereas Bloggs et al. (5) claimed that the antibiotic adopted a dimeric structure in basic solutions, Mustermann et al. (6) claimed that the trimer was the main form present”. Nie ma tu porozumienia, więc żadne z twierdzeń nie może być przedstawione jako fakt. Należy tutaj odnieść się do obu stron, gdyż można jedynie domniemywać o tym, kto ma więcej racji.

Lepiej unikać rozdmuchanej prozy najeżonej niepotrzebnymi przymiotnikami. Zdanie takie jak „The ever-changing past decades have seen a tremendous, continuous augmentation in the overall powers of chromatographic resolution” brzmi lepiej i mniej pompatycznie jako „Chromatographic resolution has greatly improved over recent decades”.

4. DWADZIEŚCIA NAJCZĘSTSZYCH BŁĘDÓW

01

'THE' CZY 'A'

Pomijanie „the” i „a”: „We removed obtained precipitate with Büchner filtration apparatus” powinno brzmieć „We removed the obtained precipitate with a Büchner filtration apparatus”.

02

'THE'

Wstawianie „the” w nieodpowiednich miejscach. Język angielski wymaga dla większości rzeczowników „a” lub „the” wstawionego przed tym wyrazem (alternatywami mogą być słowa takie jak „some”, „any”, „each”, „no”, „both”, „either”, „neither”, „this”, „that”, „these”, „those”, „every”, „few”, „all” lub konkretna liczba). Są jednak przypadki, najczęściej wtedy, gdy mowa o ogólnej klasie rzeczowników, gdzie nie ma potrzeby wstawienia przedimka. Tak więc „The chromatographic methods are essential for modern biochemistry” powinno być zapisane jako „Chromatographic methods are essential for modern biochemistry”. Równocześnie warto zauważyć, że „The chromatographic methods used by us were IEC and GPC” to zdanie poprawne, ponieważ odnosi się do konkretnych metod, a nie ich ogółu.

03

PRZYMIOTNIKI

Wstawianie przymiotnika po rzeczowniku, a nie przed – „The precipitate above-mentioned was centrifuged” zamiast „The above-mentioned precipitate was centrifuged”.

04

NIEWŁAŚCIWE APOSTROFY

Niepoprawnie zastosowane apostrofu, np. zapis „Alzheimers’ disease” (zamiast poprawnego „Alzheimer’s disease”) lub „Both precipitate were...” (co powinno brzmieć „Both precipitates were...”). Warto tu wspomnieć o tym, że „Student’s t-text” powinno być w statystykach napisane wielką literą i z apostrofem, ponieważ „Student” to pseudonim.

05 PRODUCENT

Producent narzędzia wymieniony po modelu, np. „HPLC was carried out with a 1290 Infinity II Agilent” zamiast „HPLC was carried out with an Agilent 1290 Infinity II”. Można to skojarzyć z „Volkswagen Golf” - nikt nie mówi „Golf Volkswagen”.

06 UŁAMKI DZIESIĘTNE

Ułamki dziesiętne oddzielone przecinkiem, a nie kropką. To może być wręcz niebezpieczne. Zapis „Carefully add 1,250 g of the unstable catalyst” zamiast „1.250 g” może doprowadzić do tego, że badacz doda tysiąc dwieście pięćdziesiąt gramów zamiast jednego i ćwierć grama. Wszystkie kraje anglojęzyczne używają kropek w ułamkach dziesiętnych.

07 'DURING'

Niepoprawne użycie słowa „during”. „The mixture was heated during 5 hours” powinno być poprawione na „The mixture was heated for 5 hours”. Słowo „during” odnosi się do czegoś, co wydarzyło się w określonym przedziale czasowym, np. „The mixture was heated for 5 hours; during this time a yellow solid precipitated”.

08 'OF' W MIEJSCU 'IN'

Stosowanie „of” w miejscach, gdzie „in” byłoby bardziej odpowiednie: „An increase of weight of 2 g” powinno brzmieć „An increase in weight of 2 g”. Podobnie, „A rise of temperature of 2 °C” należy zapisać jako „A rise in temperature of 2 °C”.

09 „MADE” W MIEJSCACH „CARRIED OUT”

Nadużywanie „made” w miejscach, gdzie „carried out” albo „run” powinno być zastosowane. „The experiment was made under both acidic and basic conditions” powinno brzmieć „The experiment was run under both acidic and basic conditions”. W angielskim „make” łączy się z „cake” lub „noise”, a przy eksperymentach używamy „carry out” albo „run”.

10

'ALLOW' CZY 'PERMIT'

Stosowanie czasowników takich jak „allow” czy „permit” z bezokolicznikiem (w angielskim trzeba na to bardzo uważać): „Cooling the mixture allowed to obtain the product as a yellow precipitate” powinno brzmieć „Cooling the mixture allowed us to obtain the product as a yellow precipitate” lub „Cooling the mixture allowed the product to be obtained as a yellow precipitate”. Należy uważać przy wyrażeniach takich jak „allowed to obtain”, „allowing to obtain”, „permitting to succeed”, itd. Zazwyczaj wystarczy dodać „us” po tych słowach, aby powstało poprawne gramatycznie zdanie.

11

'WHAT' W MIEJSCU 'WHICH'

Używanie „what” w miejscu wymagającym „which”: „The macrocycle contains unstable bonds, what result in its gradual decomposition when removed from the cel” powinno mieć brzmienie „The macrocycle contains unstable bonds, which result in its gradual decomposition when removed from the cel”.

12

LICZBA MNOGA

Stosowanie liczby mnogiej czasownika zamiast liczby pojedynczej: „The examination of plasma and urine samples give useful information” należy poprawić na „The examination of plasma and urine samples gives useful information”. Podobna sytuacja jest w przypadku zdania „A subset of these samples were analysed” - powinno ono brzmieć „A subset of these samples was analysed”. Trzeba się zastanowić nad tym, które słowo jest podmiotem w zdaniu.

13

'HOWEVER'

Nadużywanie „however” jako łącznika: „The protein was unstable in aqueous methanol, however it was stable in aqueous DMSO” powinno brzmieć „The protein was unstable in aqueous methanol; however, it was stable in aqueous DMSO”. Słowo „however” nie może pełnić funkcji łącznika, choć to nadużycie można bardzo często znaleźć także w tekstach rodzimych użytkowników angielskiego.

14

'IN' O KOLUMNACH

Używanie słowa „in”, gdy mowa o kolumnach, parownikach, itd.: „The glycosides were separated in an HPLC column”. W tym zdaniu „in” należy zastąpić „on”, „with” lub „by” (wszystkie są poprawne w odniesieniu do kolumn). Analogicznie, usuwamy rozpuszczalnik „on a rotary evaporator” lub „with a rotary evaporator”. Należy jednak pamiętać, że masę suszymy „in an oven”, substancje mieszamy „in a flask” i pracujemy „in a glovebox”.

15

CZASOWNIKA PRZED PODMIOTEM

Wstawianie czasownika przed podmiotem: „For determining viral structure is useful electron microscopy” powinno mieć formę „Electron microscopy is useful for determining viral structure”. W angielskim czasownik występuje przed podmiotem w niektórych pytaniach („Was it possible?”) i określonych wyrażeniach warunkowych („Only when the crystals fail to form should the anti-solvent be added”). Najlepiej trzymać się ogólnego porządku „podmiot-orzeczenie-dopełnienie”.

16

„WORKS” W ODNIESIENIU DO ARTYKUŁÓW, BADAŃ

Stosowanie słowa „works” w odniesieniu do artykułów, badań czy odniesień: „Various works have reported abnormal bacterial flora” powinno brzmieć „Various papers have reported abnormal bacterial flora”.

17

‘LEAD’ I ‘LED’

Mylenie „lead” z „led”: „These results lead us to change our approach, and so we started using platinum catalysts” należy poprawić na „These results led us to change our approach, and so we started using platinum catalysts”. „Lead” to forma czasu teraźniejszego, natomiast „led” to forma przeszła i to właśnie ona będzie najczęściej używana.

18

PRESENT PERFECT

Unikanie stosowania czasu Present Perfect tam, gdzie jest to konieczne: „Despite impure extracts being used for many years, the pure trisaccharide was not yet isolated” powinno brzmieć „Despite impure extracts being used for many years, the pure trisaccharide has not yet been isolated”. Czas Present Perfect opisuje czynności lub sytuacje z przeszłości, dla których czas rozpoczęcia nie jest określony, ale trwanie obejmuje także teraźniejszość, np. „Protein crystallisation has been a challenge for many years”.

19

PAST SIMPLE

Używanie czasu typu Perfect tam, gdzie Past Simple jest konieczny: „The addition of acetic acid gave a precipitate, which has been removed by filtration” trzeba poprawić na „The addition of acetic acid gave a precipitate, which was removed by filtration”. Eksperymenty zazwyczaj opisujemy używając czasu Past Simple (np. przy użyciu „was” lub „were” zamiast „has been” czy „have been”).

20

PODWÓJNE ZAPRZECZENIA

Stosowanie podwójnego zaprzeczenia. Dwa słowa przeczące, np. „not” i „not”, są w języku angielskim interpretowane jako wyrażenie twierdzące. Tak więc „We didn't obtain no crystals on adding ammonia solution” oznacza, że uzyskano pewną ilość kryształów. Zdanie powinno brzmieć „We didn't obtain any crystals on adding ammonia solution”. Pink Floyd śpiewali co prawda „We don't need no education”, ale lepiej unikać takich wyrażań w rejestrze formalnym.

5. PODSUMOWANIE

Techniczny rejestr języka angielskiego to bardzo skomplikowana kwestia i tak krótki tekst nie jest w stanie dotknąć wszystkich problemów, jakie autor może napotkać opracowując swój tekst. Na szczęście istnieje bardzo wiele użytecznych źródeł internetowych omawiających angielską gramatykę i pisownię oraz ogromna ilość książek na ten temat w różnych językach. Tekst wysłany do korekty nie musi być idealny – jeśli przekaz jest jasny, dobry korektor poprawi wszelkie niedociągnięcia. Im więcej tekstów po angielsku napiszesz, tym przyjemniejsza będzie to czynność.

Adres

Wielka Brytania

Newton Hall, Town Street, Newton,
Cambridge CB22 7ZE

Telefon

Nasz partner

Polska

Kłobucka 7,
02-699 Warszawa

Email & WWW

M: info@ecorrector.com
m.hunt@ecorrector.com
W: www.ecorrector.com

GB: +44 788 497 7809
PL: +48 602 224 277
+48 22 122 80 71

WWW.ECORRECTOR.COM

INFO@ECORRECTOR.COM